

# ת"פ 58121/07/13 - מדינת ישראל נגד ניב רוב, רן כחלון - נמחק.

בית משפט השלום קריית גת

ת"פ 58121-07-13

בפני: כב' השופטת נגה שמואלי-מאייר

מדינת ישראל

נ ג ד

1..ניב רוב

2..רן כחלון - נמחק.

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד -רחלי חגג' ומתמחה מזי בני.

עו"ד עידן שני.

אביו של הנאשם.

גזר דין

בעניין נאשם 1

כללי:

1. הנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן המייחס לו עבירות של נטילת נכסים לשם סחיטה ונהיגה פוחזת ברכב בניגוד לס' 430 ו 338(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

2. בתמצית יצוין כי על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 20/7/2013 בסמוך לשעה 13:10, בכביש 34, בקטע עמוד 1

הכביש בין צומת נתיבות לצומת גבים, נסעו הנאשמים לפני רכב המתלוננים, כאשר הם נוסעים כל אחד ברכבו, במקביל זה לזה ובמהירות איטית יחסית לזו המותרת בתוואי הדרך. בהמשך לכך נטען, ובעוד המתלונן צופר לנאשמים על מנת שיאיצו את מהירות נסיעתם, הנאשם 2, שנהג באותה עת בנתיב הימני, בלם בפתאומיות את רכבו, וכתוצאה מכך נאלץ המתלונן לבלום את רכבו ולסטות לנתיב השמאלי, על מנת למנוע התנגשות בין הרכבים.

3. עוד נטען כי בהמשך לכך, עת עבר הנאשם לנתיב הנסיעה הימני, ובעוד רכבו נוסע במקביל לרכב המתלוננים, צילמה המתלוננת באמצעות מצלמת הטלפון הנייד שברשותה את הנאשם. בהמשך לכך נטען, נהג הנאשם 2 ברכבו מאחורי רכב המתלונן בנתיב השמאלי ודלק אחריו, בעוד הנאשם מסמן למתלונן לעצור את רכבו. כמו כן נטען, כי בהמשך הנסיעה, הנאשם חזר לנתיב הימני ובלם בפתאומיות את רכבו, וכתוצאה מכך נאלץ המתלונן שנסע אחריו לבלום בפתאומיות את רכבו ולסטות לנתיב הנסיעה השמאלי, על מנת למנוע פעם נוספת התנגשות בין הרכבים.

4. בהמשך לאמור, ועת עצר המתלונן את רכבו ברמזור אדום בצומת גבים, חסמו הנאשמים את נתיב נסיעתו של המתלונן, תוך שהם עוצרים את רכבם באלכסון ובמעשיהם חסמו את דרכו של המתלונן לנוע עם רכבו מהצומת. בשלב זה נטען, ירד הנאשם מרכבו, נגש לחלון רכב המתלונן וביקש כי ימחקו הצילומים אותם צילמה המתלוננת באמצעות מצלמת הטלפון הנייד. משסירבו לכך המתלוננים, ומשהודיעה המתלוננת לנאשם כי הזעיקה משטרה למקום, נטל הנאשם את מפתחות הרכב ממתנע הרכב והותיר את רכב המתלוננים בצומת, מבלי יכולת לנוע בכביש.

5. מספר דקות לאחר מכן נטען, שבו הנאשמים לצומת והשליכו לעבר המתלונן את מפתחות הרכב לבקשתו ולאחר מכן עזבו את המקום.

א. טענות הצדדים:

6. המאשימה עתרה להטיל על הנאשם עונשים של צו שירות לתועלת הציבור, מאסר מותנה, קנס, פסילת רישיון נהיגה בפועל, פסילת רישיון נהיגה על תנאי ופיצוי, תוך שטענה כי אין מקום להימנע מהרשעה במקרה זה.

המאשימה עמדה על חומרת העבירות שביצע הנאשם והדגישה את הפגיעה במתלוננים, בציבור בכללותו והצורך להילחם בתופעות האלימות בכבישים בדרך של ענישה מרתיעה.

7. הסנגור לא הקל ראש בחומרת העבירות ותוצאותיהן אך ציין כי מדובר במעידה חד פעמית, שכן זוהי מעורבותו הראשונה והיחידה של הנאשם בפלילים וכי מדובר במי שמנהל אורח חיים נורמטיבי. הסנגור הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, להעדר עבר פלילי, להודאתו במיוחס לו, לחרטתו על מעשיו, להתנצלות שהביע בפני המתלונן, לחיסכון בזמן שיפוטי, לשירותו הצבאי הכולל שירות ביחידה קרבית, להיותו לוחם מצטיין, לשירות המילואים האינטנסיבי בו נטל חלק, ללחימתו במסגרת שירות מילואים במבצע "צוק איתן" ולעובדה כי הנאשם למד את לקחו ושילם מחיר יקר עבור מעשיו. הסנגור עמד על החשש הממשי כי הרשעה תפגע פגיעה קשה בעתידו המקצועי של הנאשם כחבר בבורסת היהלומים - ועתר לבכר במקרה זה את שיקולי השיקום - לאמץ את המלצת החיובית של שירות המבחן כך, שבת המשפט ימנע מהרשעתו וישית עליו עונשים בדמות צו שירות לתועלת הציבור, פיצוי למתלוננים וחתימה על התחייבות

להימנע מביצוע עבירה.

8. הנאשם הביע חרטה על מעשיו, והתחייב כי הם לא יישנו.

ב. תסקירי שירות המבחן:

9. מתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של הנאשם ביום 9/9/2014 וביום 25/11/2014 עולה, כי הנאשם בן 24; יליד הארץ; רווק; נישא לאחרונה לבת זוגתו; בני הזוג מצפים לילד ראשון; נעדר כל עבר פלילי.

10. שרות המבחן מפרט מקורותיו של הנאשם אשר מפאת צנעת הפרט לא ארחיב לבד מלציין, כי הנאשם גדל והתחנך באשקלון; סיים 12 שנות לימוד; בעל תעודת בגרות מלאה; בשנת 2008 התגייס לצה"ל ושירת שרות מלא כלוחם בצנחנים; התנהגותו בשירות הצבאי תוארה על ידי מפקדיו כראויה לציון, תוך שהוא תואר כחייל רציני, אחראי, חרוץ, בעל מוסר עבודה גבוה ומקובל על חבריו; לאחר שירותו הצבאי השתלב בעבודות מזדמנות; מזה כשנתיים עובד כסוכן מכירות בבורסת היהלומים ברמת גן.

11. הנאשם תיאר בפני השירות את הלקח שלמד ואת השינוי ההתנהגותי שערך מאז האירוע ואת המעצר כטראומטי וקשה עבורו ועבור בני משפחתו. הנאשם הודה במיוחס לו והביע חרטה על מעשיו, תוך שהסביר את מעשיו על רקע סירובה של המתלוננת למחוק את צילומיו ממצלמת הטלפון הנייד שלה, ועל רקע תגובתה התוקפנית כלפיו שנחווה על ידו כמזלזלת ופוגעת, תוך תחושת חודרנות ופגיעה, שהובילה להחרפת העימות ביניהם - לנטילתו את מפתחות רכב המתלוננים, תוך שדרש מהם כי בתמורה לכך תמחקנה התמונות. הנאשם הדגיש בפני השרות כי מיד ובהמשך החזיר למתלוננים את מפתחות הרכב.

12. הנאשם הביע בפני השירות תסכול רב סביב התנהלות המערכת בעניינו, ובכלל זה סביב מעצרו וסביב ההוצאות הכלכליות המשמעותיות אותן נאלץ לשלם, תוך שביטא תחושה קורבנית וקושי לבטא אמפתיה כלפי המתלוננים.

13. הוריו של הנאשם תיארו בפני השירות את תחושות הפגיעה והבושה שחשו סביב מעצרו של הנאשם וסביב מאמציהם לסייע בעדו לשוב ולנהל חיי שגרה. הם תיארו את הנאשם כאדם צעיר, מופנם, מסור, אחראי, המנהל אורח חיים נורמאטיבי, שחונך על ידם להתנהגות שומרת חוק ותרומה לחברה.

14. שרות המבחן התרשם מהנאשם כאדם צעיר, מופנם, בעל יכולות וורבליות וקוגניטיביות תקינות, בעל מערכת ערכים נורמאטיבית, המגלה אחריות בתחום התעסוקתי, בעל משמעת גבוהה וצורך בשליטה, בסדר וארגון. שרות המבחן העריך כי התנהגותו באירוע נושא האישום מייצגת את החשש מפגיעה בדימויו העצמי ובניסיון להחזיר שליטה על מצבו.

15. שרות המבחן העריך, כי מן הנאשם נשקפת מסוכנות נמוכה להישנות התנהגות פורצת חוק. להערכתו זו הגיע השרות תוך שלקח בחשבון בין היתר את מאפייניו האישיים ותפקודו התקין לאורך השנים ומשכך, המליץ על ענישה

בדמות צו שרות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות אשר יהוו ענישה הולמת ומעבירת מסר.

16. בסופו של יום, ולא בלי התלבטות, ומבלי להקל ראש בחומרת העבירות, המליץ השירות להימנע מהרשעתו של הנאשם, תוך שלקח בחשבון בין היתר את גילו הצעיר; עברו הנקי; ההתרשמות לפיה, מדובר בנאשם בעל מערכת ערכים נורמטיבית בבסיסה, המכוון את עצמו לתפקוד תקין בכל תחומי חייו; העובדה כי הרשעה בדין עלולה להוסיף לפגיעה שחש בדימויו העצמי על רקע מעצרו וההליכים המשפטיים המתנהלים כנגדו ולפגוע באפשרויותיו התעסוקתיות והלימודיות בעתיד.

ד. דיון והכרעה:

17. בסימן א'1 לפרק ו' לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: החוק) אשר הוסף לחוק במסגרת תיקון מס' 113 נקבע עקרון ההלימה כעקרון המנחה בענישה, היינו ניתן משקל בכורה לשיקולי גמול, ונקבע כי בראש ובראשונה על העונש להלום את חומרת העבירה בנסיבותיה ואת מידת אשמו של הנאשם. בקביעת מתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון ההלימה יש להתחשב בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת, ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

בעניינו, מדובר בשתי עבירות המהוות אירוע אחד ומשכך, אקבע מתחם ענישה לאירוע בכללותו, בהתאם לסעיף 40ג(א) ולסעיף 40ג(א) לחוק העונשין.

1.ד הערך החברתי המוגן שנפגע :

הערך החברתי המוגן שנפגע בעבירת נטילת הנכסים לשם סחיטה:

18. העבירה אותה עבר הנאשם פוגעת בערכים החברתיים של סטנדרט התנהגות שנועד להגן על הסדר החברתי ומניעת הטלת מורא ועל ידי כך הבטחת שלווה הנפש, הביטחון, הקניין הכבוד של כל פרט בציבור. במקרה זה, הנאשם נטל את מפתחות רכבו של המתלונן על מנת לגרום למתלוננת למחוק את התמונות שצולמו על ידה והמתעדות את אופן נהיגתו בכביש, תוך שבמעשיו פגע בערך החברתי רם המעלה שהינו, זכות האדם להגנה על קניינו, שלומו ועל שלמות גופו, וזכותו לתחושת בטחון בכל מקום בו הוא נמצא. אין צורך להרחיב באשר למוגנות הנדרשת לכל אדם מפני מעשים מעין אלה, ובכלל זה למתלוננים, שתחושת ביטחונם ושלווה נפשם נפגעה פגיעה ממשית.

19. יפים לעניין זה גם הדברים שנאמרו בע"פ 106/11 מדינת ישראל נ' ואקנין (פורסם במאגרים המשפטיים):

" מדינה דמוקרטית, החורטת על דגלה עקרונות של חופש וחרות, אינה יכולה לתת יד לגורם כלשהו אשר חפץ לעשות דין לעצמו, ולהשיג את מטרותיו תוך הפעלת אמצעי לחץ פסולים לפגיעה בכבודו ובקניינו של האחר - ללא רשות".

20. עם זאת ומבלי להקל ראש בחומרת מעשיו של הנאשם אין להתעלם מכך כי העבירה אותה עבר הינה עבירת עוון שהעונש המקסימאלי העומד לצידה הינו שנת מאסר אחת.

הערך החברתי המוגן שנפגע בעבירת הנהיגה הפוחזת של רכב:

21. עבירה של נהיגה פוחזת ברכב, איננה עבירה קלת ערך לאור הפוטנציאל הטמון בה לפגיעה בציבור הנקלע לנתיב נהיגתו של מבצע העבירה. מציאות חיינו מלמדת כי כבישי הארץ הפכו לזירת פשע מסוכנת, עת הנהגים אינם מציינים לחוקי התנועה, ובנהיגתם גורמים לתוצאות קשות והרות אסון, ובכלל זה לקיפוח חיי אדם ופגיעה בהם, ולמצער נזק לרכוש. בתי המשפט, בכל הערכאות, חזרו והדגישו את חשיבות המלחמה בקטל בדרכים על מנת להגן על חייהם של נהגים והולכי רגל בכבישי הארץ ועל זכויות כלל הציבור לנ ג דרכים בטוחות. לא ניתן להקל ראש בכך שהנאשם בנהיגתו העמיד בסכנה את שלום הציבור, ביטחונו וחייהם של כלל המשתמשים בדרכו, כמו גם את חיי המתלוננים ואת חייו שלו ושל אלה שנסעו עמו ברכב.

ראו לעניין זה: ע"פ 10149/08 מדינת ישראל נ' מוסלמאן (פורסם במאגרים המשפטיים) :

"בפסיקה מקיפה ועקבית, שב וחזר בית משפט זה על הצורך לנקוט מדיניות ענישה מחמירה במיוחד ביחס לעבירות שעניינן נהיגה פרועה ונטולת-רסן בכבישי הארץ, המתבצעות תוך סיכון ממשי של חיי אדם - הן של נהגים אחרים בכביש, הן של הולכי רגל, והן של גורמי אכיפת החוק - הנעשית תוך התעלמות מכללי החוק והבטיחות, ומהוראות וציווי הגורמים המופקדים על אכיפתם... בית המשפט אמר בהקשר זה: 'שעת חירום היא בדרכים, הואיל וכמעט בכל יום מצטרפות משפחות רבות למעגל השכול שנגרם בעטיה של נהיגה רשלנית. בנסיבות אלו, כשבתוכנו מסתובבים לא מעטים המעלים, ומדעת, את רף הסיכון בכבישים לשיאים שלא ידענו כמותם, מצווה בית המשפט להחמיר בענישה כדי לתרום את תרומתו לביעורו של נגע זה' (ע"פ 2079/06 אבו עצא נ' מדינת ישראל (לא פורסם, [פורסם בנבו]), (7.6.2006))."

22. עם זאת ומבלי להקל ראש, בחינת מעשיו של הנאשם מלמדת כי חומרת מעשיו לא באה לביטוי בנהיגתו הפרועה ונטולת הרסן אלא דווקא בשל נהיגתו האיטית, בלימת רכבו בפתאומיות, תוך אילוץ המתלונן לסטות מנתיב נסיעתו, ובעקבך בשל העובדה שחסם באמצעות רכבו את נתיב נסיעת המתלוננים ברמזור והותיר את רכב המתלוננים בצומת ללא יכולת תנועה, משנטל המפתחות ממתנע הרכב - לפרק זמן קצר.

2.ד. מידת הפגיעה בערכים המוגנים:

23. פירוט נסיבות רלוונטיות לפי ס' 40 ט (א) (1)-(5) : העבירות אותן עבר הנאשם הינן עבירות מסוכנות ומכוערות המעמידות את כלל ציבור המשתמשים בדרכו בסכנה ממשית והעושות שימוש בנטילת נכס של אחר על מנת להניאו מלבצע מעשה. כפי העולה מעובדות כתב האישום למעשיו של הנאשם לא קדם תכנון מוקדם ואולם, חלקו היחסי בביצוע העבירות היה גבוה ואין כל ראייה לכך שאחר השפיע עליו לבצע את העבירה, אם כי ניתן להניח כי לנהיגתו של הנאשם 2 במקביל אליו הייתה השפעה "מעודדת" עבורו לבצע מעשיו.

בחינת מעשיו של הנאשם מגלה, כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים בנסיבות המקרה איננה מן הגבוהות, שכן בפועל הן נהיגתו הפוחזת והן החזקתו ברכוש המתלוננים נמשכו לפרק זמן קצר. ואולם, גם אניח לטובתו של הנאשם כי מעשיו בוצעו על רקע התגרות מצדם של המתלוננים הרי, שאין בכך בשום פנים ואופן כדי להצדיק את מעשיו, תוך שבהקשר זה אף לקחתי בחשבון את הנזק הישיר והעקיף שנגרם ושעלול היה להיגרם מביצוע העבירות, בעובדה שהנאשם יכול היה להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשיו או את משמעות מעשיו וכי היה ביכולתו להימנע מהמעשים עת לא נפגעה מידת השליטה שלו בהם.

ד. 3. מדיניות הענישה הנוהגת:

24. משלא חלקו ביניהם הצדדים על עיקרו של העונש הראוי אציין למעלה מן הצורך, כי מדיניות הענישה בעבירות אותן ביצע הנאשם, מתחשבת בצורך במאבק בתופעה של נהיגה תוך התעלמות מכללי החוק והבטיחות ויצירת סיכון ממשי לחיי אדם ובצורך למגר עבירות הטומנות בחובן פוטנציאל לפגיעה בכבודו ובקניינו של האחר, תוך הפעלת אמצעי לחץ פסולים. ברי כי בעבירות אלה קיימות דרגות חומרה שונות, כאשר העונש המוטל על הנאשם במקרים השונים הינו תלוי חומרת מעשיו, נסיבות המקרה ונסיבותיו האישיות של הנאשם. הענישה בעבירות אלה היא מגוונת כאשר כל מקרה נבחן לגופו, בשים לב בין היתר לחומרת העבירות, נסיבותיהן, תוצאותיהן והישנותן.

פסיקה רלבנטית בנוגע לעבירת נטילת הנכסים לשם סחיטה:

בת"פ (שלום תל-אביב) 1857-08 מדינת ישראל נ' קטלן (8.9.09), הורשע הנאשם, נעדר כל עבר פלילי בעבירה של נטילת נכסים לשם סחיטה והוטלו עליו - 6 חודשי מאסר על תנאי והתחייבות להימנע מביצוע עבירה.

בת"פ (שלום תל-אביב) 3915-08 מדינת ישראל נ' לוי (1.3.10), הורשע הנאשם בעבירות של איומים, תקיפה ונטילת נכס לשם סחיטה והוטלו עליו - של"צ בהיקף של 150 שעות, מאסר מותנה ופיצוי למתלונן בסך 1000 ₪.

בת"פ (שלום ירושלים) 9725-08 מדינת ישראל נ' נוימן ואח' (28.11.11), הודו הנאשמים, נעדרי עבר פלילי בעבירות גניבה ונטילת נכסים לשם סחיטה - בית המשפט נמנע מהרשעתם לאור תסקיר חיובי שהוגש בעניינם והטיל על כל אחד מהם - עבודות של"צ בהיקף של 120 שעות ללא הרשעה.

בת"פ (שלום תל-אביב) 40268-01-10 מדינת ישראל נ' אבו זנט (27.2.11), הורשע נאשם, בעל עבר פלילי בלתי מכביד בעבירות של גניבה ונטילת נכס לשם סחיטה והושתו עליו - מאסר על תנאי והתחייבות להימנע מביצוע עבירה.

פסיקה רלבנטית בכל הנוגע לעבירת הנהיגה הפוחזת ברכב:

בת"פ (שלום ראשון לציון) 5005/08 מדינת ישראל נ' מור בוזגלו (18.4.10), הנאשם הורשע בעבירות של הפרעה

לשוטר במילוי תפקידו, נהיגה פוחזת ברכב, נהיגה ללא רישיון וללא פוליסת ביטוח. על הנאשם, אסיר בתיק אחר הוטלו - מאסרים מותנים, התחייבות להימנע מביצוע עבירה ופסילה בפועל למשך 7 ימים.

בת"פ (שלום באר שבע) 2870/08 מדינת ישראל נ' אבו מדיגם (4.10.10), הנאשם, נעדר עבר פלילי הודה כי ביצע עבירה של נהיגה פוחזת בכך, שנהג ברכבו בשטח בית ספר בצורה נמהרת ורשלנית, עלה על רגלו של המתלונן, פגע בו ונסע מהמקום. בית המשפט אימץ את המלצות התסקיר, נמנע מהרשעתו וגזר עליו- של"צ בהיקף של 140 שעות, פיצוי, פסילת רישיון נהיגה והתחייבות להימנע מביצוע עבירה ללא הרשעה.

בת"פ (שלום אילת) 14861-03-13 מדינת ישראל נ' אלוז (12.2.14), על נאשם, שהורשע בעבירות של נהיגה פוחזת ברכב, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, נהיגה ברכב מנועי ללא רישיון ושימוש ברכב ללא פוליסה נגזרו - מאסר מותנה, פסילה מותנית, התחייבות, קנס וצו מבחן.

25. למעלה מהצורך יצוין כי הפסיקה אליה הפנתה המאשימה איננה דומה למקרה שלפנינו.

ברע"פ 10898/03 סולימאני ושיגאן נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים המשפטיים), מדובר היה בנאשמים שהורשעו בעבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח, שימוש ברכב ללא רשות, אי ציות להוראות שוטרים במספר הזדמנויות, מעשי פזיזות ורשלנות תוך נהיגה ברכב, נהיגה ברשלנות וקלות ראש שגרמה לנזק לאדם ולרכוש, נהיגה במצב השולל את השליטה ברכב ומסכן את עוברי הדרך והכשלת שוטרים במילוי תפקידם.

על פי כתב האישום, הנאשמים נהגו לסירוגין ברכב בלא שהיה בידם רישיון נהיגה ופוליסת ביטוח תקפה ולא שעו לקריאות השוטרים לעצור במספר הזדמנויות במהלך נסיעתם. עוד נטען, כי הנאשמים נמלטו בנהיגה פראית ממספר מחסומי משטרה שהוצבו בדרך, תוך שהם נוסעים בניגוד לכיוון הנסיעה, ופוגעים תוך כדי נסיעתם הפראית בניידת משטרה אשר הוצבה באחד המחסומים וברכבים פרטיים. בית המשפט מדגיש את חומרת מעשיהם של הנאשמים אשר העמידו את השוטרים בסכנת חיים, ותוך שאחד מהשוטרים נפגע ברגלו ונזקק לטיפול רפואי כתוצאה מנהיגתם נטולת הרסן.

ברי כי אין דין מקרה זה כדין המקרה שלפניי.

26. לאור כל האמור לעיל, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם, מידת הפגיעה בהם, בנסיבות ביצוע המעשה ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת, אני סבורה כי מתחם העונש ההולם נע בין צו שירות לתועלת הציבור ומאסר מותנה לבין מספר חודשי מאסר.

ד.4 חריגה ממתחם ענישה זה לקולא אפשרית בשל שיקולי שיקום, ולחומרא בשל שיקולי הגנה על שלום הציבור בעתיד. האם בעניינו של הנאשם יש מקום לחריגה מגבולות מתחם הענישה הראוי ?

5.ד בעניינו של הנאשם עוד בטרם שקילת שיקולי השיקום, ישנן נסיבות מקלות רבות לעונש כמפורט בס' 40 יא לחוק, וכפי העולה מתסקירי שרות המבחן ובכלל זה :

הפגיעה של העונש בנאשם לרבות בדימויו העצמי; הנזקים שיגרמו לנאשם מהרשעתו; נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו וחזרתו למוטב ומאמציו לחזור למוטב; מאמציו של הנאשם לתיקון תוצאות העבירה; שיתוף הפעולה של הנאשם עם רשויות אכיפת החוק ועם שירות המבחן ; התנהגותו החיובית והנורמטיבית של הנאשם במהלך השנים ותרומתו לחברה.

הרשעה- הכלל

27. על פי ההלכה הפסוקה (אשר לא שונתה בעקבות תיקון 113 לחוק העונשין) , משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם, וסיום ההליך המשפטי ללא הרשעה ייעשה רק במקרים חריגים, בהם היחס שבין חומרת העבירה לבין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, אינו סביר. ברע"פ 11476/04 מדינת ישראל נ' חברת השקעות דיסקונט בע"מ, הדגיש בית המשפט העליון כי:

" ככלל, ביטולה של הרשעה במערך הענישה בפלילים הוא עניין חריג שבחריג, המתאפשר בנסיבות מיוחדות... על פי העיקרון המשפטי הרווח, קיומה של אחריות בפלילים לביצוע עבירות על החוק מחייב הרשעה וענישה כחלק מאכיפת הדין, כנגזר ממטרות הענישה, וכנדרש מיישום עקרון השוויון של הכול בפני החוק. בהתקיים אחריות פלילית, סטייה מחובת הרשעה וענישה היא, על כן, עניין חריג ביותר. ניתן לנקוט בה אך במצבים נדירים שבהם, באיזון שבין הצורך במימוש האינטרס הציבורי באכיפה מלאה של הדין, לבין המשקל הראוי שיש לתת לנסיבות האינדיבידואליות של הנאשם, גובר בבירור האינטרס האחרון".

28. זאת ועוד, בפסיקה המנחה בשאלת ביטול ההרשעה נקבע כי ביטול ההרשעה מותנה בהצטבר שני גורמים: האחד, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם והשני, סוג העבירה מאפשר ביטול ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים ( לעניין זה ראו: ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל וע"פ 2513/96 מדינת ישראל נ' ויקטור שמש (פורסמו במאגרים המשפטיים)).

בע"פ 2083/96 הנ"ל ציין כבוד השופט לזין כי אי הרשעה תבוא במקום בו בית המשפט ישוכנע כי שיקולי השיקום של הנאשם המסוים שבפניו, גוברים על האינטרס הציבורי הנובע מחומרת העבירה והאפקט הציבורי של ההרשעה.

29. כבוד השופט לזין מונה בפסק הדין את שיקולי השיקום, המנחים בדרך כלל את שרות המבחן להמליץ על עונשים ללא הרשעה ואלה השיקולים:

" א) האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם; ב) מהי חומרת העבירה והנסיבות שבהן בוצעה; ג) מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד ולתפקיד; ד) מידת הפגיעה של העבירה באחרים; ה) הנסיבות שהנאשם יעבור עבירות נוספות; ו) האם ביצוע העבירה על ידי הנאשם משקף דפוס של התנהגות כרונית, או המדובר בהתנהגות מקרית; ז) יחסו של הנאשם לעבירה, האם הוא נוטל אחריות לביצועה, האם הוא מתחרט עליה; ח) משמעות ההרשעה



על הדימוי העצמי של הנאשם; ט) השפעת הרשעה על תחומי פעילותו של הנאשם. שיקולים אלה, בלי שיהיו ממצים, (ההדגשות אינן במקור- נ.ש.מ) מקובלים עליו, כאחד הגורמים (ההדגשות אינן במקור- נ.ש.מ) שיש להביאם בחשבון בהחלטה בדבר תוצאות הרשעה".

ניתן לומר כי רוב השיקולים שפורטו חלים בעניינו של הנאשם.

30. בבואי לגזור את דינו של הנאשם לא התעלמתי מכך שהעבירות אותן עבר הנאשם בנסיבותיהן הינן עבירות שאין להקל ראש בחומרן. הנאשם נהג את רכבו באופן פוחז, תוך שנטל את מפתחות רכב המתלוננים על רקע ויכוח שנתגלע ביניהם בנוגע לנסיעה בדרך ועל רקע תיעוד נהיגתו על ידי המתלוננת באמצעות מצלמת הטלפון הנייד שלה. אין צורך להכביר מילים על הקלות הבלתי נסבלת של נטילת חפץ מידי אחר תוך הפעלת אמצעי לחץ פסולים וברי כי מעשי הנאשם היו עלולים להוביל לתוצאות חמורות בהרבה. מדובר בעבירות שיש לשרשן ולהרתיע את העוברים עליהן, ועל בית המשפט מוטל נטל לשגר מסר חד משמעי וברור לציבור, לפיו הבוחרים לפתור מחלוקותיהם בדרכים אלימות ייענשו בחומרה.

31. עם זאת, לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ועיינתי בתסקירי שרות המבחן אשר הוגשו בעניינו של הנאשם, שוכנעתי לא בלי התלבטות, כי מקרה זה נמנה בגדר אותם מקרים חריגים עליהם מדברת הלכת כתב כמצדיקים סטייה מן הכלל לפיו נאשם שעבר עבירה יורשע בדינו. זאת ועוד, הוכח בפניי כי הנאשם נמצא בעיצומו של הליך שיקומי שבא לביטוי - הן במסגרת התעסוקתית בה משולב בשנים האחרונות והן במסגרת המשפחתית היציבה, עם נישואיו והרחבת התא המשפחתי בעתיד הקרוב - וכי הרשעה תפגע בהליך זה, פגיעה חמורה.

32. עריכת האיזון בין האינטרס הציבורי בהרתעה, הגנה על בטחון הציבור, וההכרח להילחם בתופעת האלימות בכבישים לבין האינטרס הציבורי והאישי בשיקומו של הנאשם איננה מלאכה קלה כלל ועיקר. יחד עם זאת, בנסיבות הייחודיות של המקרה המונח לפניי, לאור פוטנציאל השיקום המשמעותי של הנאשם, לשירותו המלא בצבא כלוחם, לשירותו האינטנסיבי כלוחם במסגרת מילואים, לחרטתו הכנה על מעשיו, לניסיונותיו ליישב את ההדורים עם המתלונן, לעובדה כי היה נתון במעצר ובתנאים מגבילים במשך תקופה לא מבוטלת, לעובדה כי נפסל לנהיגה לתקופה ממושכת בת 6 חודשים - אני סבורה כי יש מקום לתת לנאשם הזדמנות אמיתית לחזור למוטב ולערוך שינוי בחייו ולהסתפק בקביעה כי ביצע את המיוחס לו בכתב האישום ולהימנע מהרשעתו בדין.

33. יתרה מכך, מצאתי כי בטעמו של שרות המבחן להימנעות מהרשעה שעניינו, החשש כי הרשעה תפגע פגיעה ממשית וקונקרטיית במשלח ידו - יש ממש. ברי כי הנאשם לא יוכל להיות חבר מן המניין בבורסת היהלומים היה ויורשע בדין, דבר שיובייל לרגרסיה בהליך שיקומו החיובי ובהתפתחותו המקצועית.

34. זאת ועוד, לא אוכל להתעלם מכך כי המאשימה עתרה לחזור בה מכתב האישום כנגד הנאשם 2 וביום 4/12/2014 הוריתי על ביטול כתב האישום כנגדו.

35. לדידי, תוצר לוואי מהפעלת עקרון ההלימה שעוגן בתיקון 113 לחוק העונשין ומעקרון אחידות הענישה מחייב, כי תהיה הלימה בין העמדה שהציגה המאשימה בעניינו של הנאשם 2 לבין העמדה העונשית שהציגה המאשימה בעניינו של הנאשם שבפניי, כנגזרת לחומרת מעשיהם ולעובדה כי מרביתו של כתב האישום מייחס לשני הנאשמים עבירות זהות.

ברי, כי עיקר חומרתו של כתב האישום נוגע לנהיגתם הפוזחת של שני הנאשמים. בשעה שהמאשימה מטעמיה היא החליטה לעתור לחזרה מאישום בעניינו של הנאשם 2 הרי, שההבדל היחיד שנותר בין שני הנאשמים נוגע למעשיו של הנאשם בנטילת מפתחות הרכב של המתלוננים קרי, לעבירת נטילת הנכסים לשם סחיטה, שכאמור הינה עבירת עוון שהעונש המקסימאלי לצידה עומד על שנת מאסר אחת.

ראו והשוו לעניין זה הדברים שנאמרו בעת האחרונה ב: ע"פ 2580/14 ו בע"פ 3539/14 חסן וסברי נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים המשפטיים):

" עקרון אחידות הענישה הוא עקרון יסוד במשפט הפלילי אשר נועד להבטיח שוויון בפני החוק ולמנוע שרירות בענישה. עקרון זה מורה כי יש להחיל שיקולי ענישה דומים על מי שביצעו עבירות דומות במהותן, בנסיבות דומות ובעלי נסיבות אישיות דומות. עקרון זה מקבל משנה חשיבות כאשר מדובר בנאשמים שונים המורשעים בגדרה של אותה פרשה. במצב דברים זה מצדד עקרון אחידות הענישה בהטלת עונשים דומים על מי שביצעו מעשים דומים וכן בשמירה על יחס של שקילות בין מבצעייהם של מעשים הנבדלים זה מזה במנינם, חומרתם או בנסיבותיו האישיות של המבצע".

36. אכן, מלאכת הענישה אינה יכולה להידמות לפעולת חישוב אריתמטית ועקרון אחידות הענישה אינו יכול להוביל להעתקה מכאנית ומאולצת של עונשים או של שיקולי ענישה מנאשם אחד למשנהו, אין המדובר בעקרון - על שאין אחריו ולא כלום, אלא בשיקול אחד בלבד במכלול השיקולים הרלבנטיים לענישה. ואולם לטעמי, באיזון הכולל נדמה, כי בחינת ההבחנות שלעיל בין שני הנאשמים באספקלריה של עקרון אחידות הענישה מגלה, כי לא קיים יחס מספק של שקילות בעמדתה העונשית של המאשימה ביחס לנאשם שבפניי אל מול עמדתה בנוגע לנאשם 2.

ד.5 העונש המתאים לנאשם:

37. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם ובהתאם לסעיף 40ג(ב) לחוק, מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום ולהתחשב בהודאת הנאשם, הודאה שיש בה משום קבלת אחריות וחיסכון בזמן שיפוטי יקר; בעובדה שהנאשם נעדר עבר פלילי; בעובדה שהנאשם הביע התנצלותו בפני המתלונן ובמאמציו לחזור למוטב; בנסיבותיו האישיות של הנאשם כפי שפורטו בתסקירי שירות המבחן; בהליך השיקומי בו מצוי הנאשם; בחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות; בגילו הצעיר יחסית של הנאשם בעת ביצוע העבירות; בעובדה כי הרשעה בדין תפגע פגיעה מוחשית וקונקרטיית בהתפתחותו המקצועית ובהליך השיקומי החיובי בו מצוי; בעובדה כי מאז בביצוע העבירות לא נפתחו כנגדו תיקים נוספים.

כן נתתי דעתי לשיקולים של הרתעת היחיד והרתעת הרבים.

38. בהתחשב בכל אלה, אני מסתפקת בקביעה כי הנאשם ביצע את המיוחס לו בכתב האישום ואני דנה את הנאשם לעונשים הבאים:

א. הנאשם יחתום על התחייבות כספית על סך 5,000 ₪ שלא לעבור עבירה מן העבירות בהן הודה, לתקופה של שנה מהיום.

אם לא תיחתם ההתחייבות תוך 7 ימים, ייאסר הנאשם ל 10 ימים.

ב. הנאשם ישלם למתלוננים עת/15 ועת/16, פיצוי כספי בסך 3,500 ₪.

מצורף בזאת טופס פרטי ניזוק.

הפיצוי יקוזז מסכום ההפקדה, אשר הפקיד הנאשם בקופת בימ"ש במסגרת

מ"ת - 58085-07-13, היתרה תושב לנאשם.

ג. ניתן בזאת צו של"צ בהיקף של 200 שעות.

הובהרה לנאשם חשיבות שיתוף הפעולה עם שירות המבחן בביצוע עבודות השל"צ ומשמעות היעדר שיתוף הפעולה.

העבודות תבוצענה במסגרת מתנ"ס קהילתי "ברנע" באשקלון בעבודות תחזוקה וסיוע לאב הבית. העתק מגזר הדין בדחיפות לשירות המבחן.

ד. אני פוסלת את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 4 חודשים, וזאת על תנאי שלא יעבור עבירה מן העבירות בהן הודה במשך שנתיים מהיום.

העתק מהחלטתי בדחיפות לשירות המבחן.

המזכירות תשיב לנאשם הכספים שהופקדו על ידו בקופת בימ"ש, במסגרת

ה"ת 10928-03-14.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי.

**ניתנה והודעה היום א' טבת תשע"ה, 23/12/2014 במעמד הנוכחים.**

